

LETNIK 3

ŠTEV. 8

VERIGA

**GLASILO
TOVARNE VERIG LESCE**

V S E B I N A :

	Stran
1. Proizvodnja v juliju	2 .
2. Sklepi organov upravljanja podjetja	3 - 4
3. Iz predsedstva sindikalne organizacije	5 .
4. Zgodovina tovarne - nadaljevanje	6 - 7
5. Skladnosti in neskladnosti v proizvodnji	8 - 9
6. Poročilo o stanju bolniških izostankov	10 - 14
7. Kako je bil v mesecu juliju izvršen plan in kakšne so perspektive za mesec avgust	14 - 16
8. Vprašanja in odgovori	17 - 18
9. Iz Znanove beležnice	19 - 23

Izdaja: Tovarna verig Lesce pri Bledu - Ureja uredniški
odbor - Urednik Bulut Niko - Izhaja 15. v mesecu.

PROIZVODNJA V JULIJU

Po količini dosežene proizvodnje je bil julij mesec najslabši v toku tekočega leta. Tako smo količinski osnovni plan dosegli le 85,1 %, medtem ko je bila realizacija prodaje nekoliko boljša ter smo dosegli 92,7 % osnovnega plana prodaje.

Poleg objektivnih vzrokov, ki so vplivali na slabšo proizvodnjo, je bilo v juliju tudi mnogo slabosti, ki so močno in v veliki meri vplivali na tako slabo proizvodnjo.

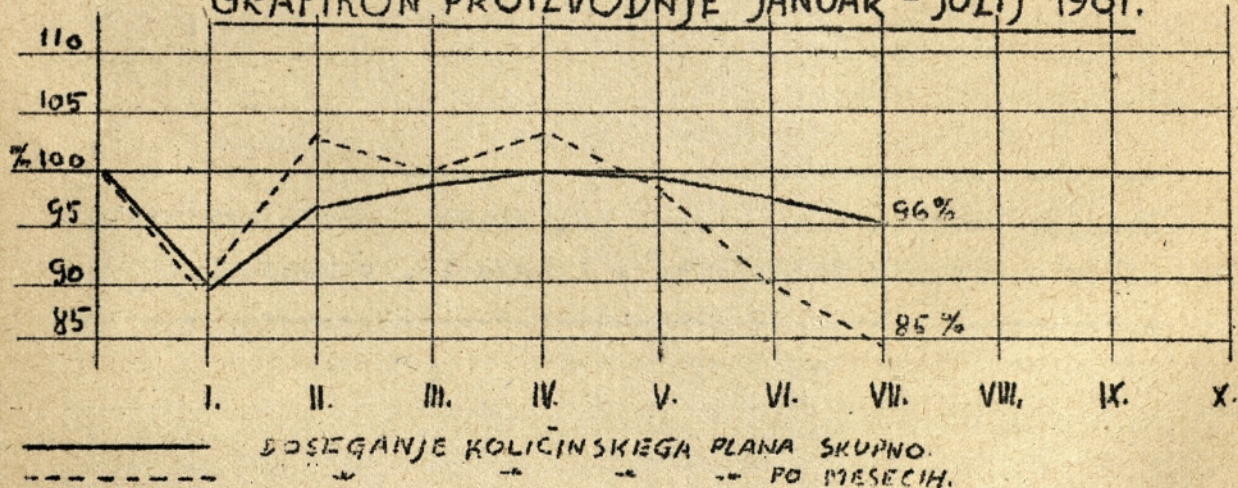
Nenormalno visok stalež bolniških izostankov, ki je v juliju dosegel že 7,11 %, kar je visoko nad povprečjem kovinske industrije, ki znaša komaj 3,6 %, je povzročil vsaj za 3 - 4 % slabšo proizvodnjo. Vzroke za tako velik bolniški stalež v sredini leta je potrebno čimpreje ugotoviti in energično delati na tem, da se stanje normalizira.

Preveliki zastoji strojev in slabo vzdrževanje strojnega parka je drugi zelo močan faktor, da ni bila proizvodnja boljša.

Delovna disciplina, to je slabo izkoriščanje delovnega časa, nepotrebno pohajkovanje in zapuščanje delovnih mest so tudi v veliki meri zmanjšala delovni učinek in slabo doseganje količinskega plana.

Take in še druge slabosti je nujno takoj odločno odpraviti, tako da bomo že v avgustu imeli mnogo boljši proizvodni rezultat.

GRAFIKON PROIZVODNJE JANUAR - JULIJ 1961.

Šef proizvodnje
Ljubič Jože

SKLEPI ORGANOV UPRAVLJANJA PODJETJA

Delavski svet in upravni odbor podjetja sta v preteklem mesecu med drugimi sklepi sprejela sledeče važnejše:

DELAVSKI SVET:

1. Z ozirom na nastale razmere na tržišču vsled izdanih gospodarskih predpisov se osvoji predlog Upravnega odbora, da se znižajo cene nekaterim našim izdelkom in sicer:
 - a/ gonilkam za 6 %
 - b/ opremi za pomorstvo za 5 %
 - c/ pri prodaji matic, matičnih vijakov večjih dimenzij se prizna kupcem 2 % višji rabat kot je bil doslej v veljavi.
2. D.S. potrdi predlog Upravnega odbora o spremembi 49 čl. Pravilnika o osebnih dohodkih, ki dovoljuje povračilo stroškov članom kolektiva za prevoz na delo in iz dela za razliko od 600.- do 2.000.- din. To določilo v bodoče velja za tiste, ki so že v podjetju zaposleni, dočim za vse tiste s katerimi se šele delovno razmerje sklepa velja ta bonifikacija le za delavce v proizvodnji ter srednje strokovne uslužbenke, dočim se delavkam to povračilo ne prizna, ker se le te lahko rekrutira iz neposredne okolice, kjer niso vezane na prevoz z avtobusi in vlakom.
3. Potrdijo se Pravila počitniškega doma s spremembo 5. in 6. člena tako, da je bivanje v domu mogoče 2 krat v sezoni (prej le enkrat), vendar skupno ne več kot 14 dni ter da upokojenci podjetja v predsezoni in po sezoni lahko koristijo usluge v počitniškem domu po ceni pensiona, ki je določena za člane kolektiva, ki so v delovnem razmerju.
4. Odobri se predlog U.O za nakup motornih koels "Colibri" v Tomos-u pod ugodnejšimi pogoji; s tem v zvezi daje D.S. garancijsko izjavo za vse posojilojemalce, da jamči za plačilo najetih posojil iz sredstev sklada skupne porabe za tiste posojilojemalce, ki ne bi v redu plačevali mesečnih obrokov.

Za zavarovanje tega rizika, pa mora uprava podjetja skleniti z vsakim posojilojemalcem pogodbo, s katero se zaveže, da ostane v delovnem razmerju v podjetju do izplačila motornega kolesa.

5. Potrdi se predlog stanovanjske komisije za dodelitev stanovanj v novem 12-stanovanjskem bloku članom kolektiva.
6. Potrdi se predlog U.O. za ukinitve delovnega mesta v verigarni v XI. grupi z nazivom "Vodenje skupine za pripravo meterskih verig" z urno obračunsko postavko Din 92... in za uvedbo novega delovnega mesta v istem obratu v VII. grupi z nazivom "Priprava meterskih verig" z netto obračunsko postavko Din 76.- na uro, ter v kovačnici v XIX. grupi z nazivom "Mojster I. z netto obrač. postavko Din 142.- na uro.

UPRAVNI ODBOR:

1. Potrdi se zaključni račun podjetja za I. polletje 1961, ki se z gotovimi priporočili za izboljšanje poslovanja v II. polletju daje Delavskemu svetu v razpravo in odobritev.
2. D.S. se predlaga v potrditev nekatere spremembe Pravilnika o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov za II. polletje in to:
 - a/ v 2. členu Pravilnika se razmerje delitve čistega dohodka na sklade in plače spremeni od dosedanjih 36 % na 31 %: 69 % v korist plačnega sklada.
 - b/ člen 11. istega poglavja se spremeni tako, da se % povprečnih enomesečnih osebnih dohodkov, ki se vlagajo v rezervni plačilni sklad zniža od dosedanjih 50 % na 10 %. S to spremembo se doseže, da se plače iznad tega %, ki bi se drugače stekale v rezervni sklad, takoj vsak mesec razdelijo kolektivu po posameznih ekonomskih enotah.Navedene spremembe naj bi veljale od 1/7-1961 dalje.

Vodja splošnega sektorja:

/Ješe Jože/

IZVLEČKI IZ RAZPRAV SINDIKALNE ORGANIZACIJE

Predsedstvo in plenum sindikalne organizacije sta v juliju mesecu razpravljala o raznih problemih, aktualnih v tem obdobju in to:

1. Za veličastno proslavo 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov v Ljubljani je sindikalna organizacija razvijala široko agitacijo med kolektivom za čim večjo udeležbo te edinstvene demonstracije delovnih množic ob spominu velike ljudske revolucije za osvoboditev od fašističnih osvajalcev.

Istočasno so že v teku priprave za udeležbo nekaj članov kolektiva na proslavi v Žuženberku. Za organizacijo tega je zadolžen tov. Uršič Rafko.

2. V zvezi s priporočilom Občinskega sindikalnega sveta, da ga sindikalna organizacija stalno obvešča o tekočih problemih se sklene, da se redno dostavljajo vsi zapisniki sej predsedstva in plenuma ObSS-u, da bo na ta način takoj seznanjen s tematiko, ki jo obravnavajo sindikalni organi v podjetju.

O večjih izrednih problemih in akcijah pa bomo ObSS obveščali posebno.

3. Tov. Kuščar Jože-tu, vodji zunanjih transporterjev se je z ozirom na težjo nezgodo pri delu, zaradi katere bo dalj časa delanezmožen odobrilo izplačilo podpore v znesku 3.000.--.

4. Na svečanosti ob priliki odkritja spominskih plošč v Lescah dne 30. julija na hiši padlega borca Dacarja ter na nekdanji kovačiji, kjer je bilo žarišče upora leških komunistov v letih revolucije, je bila zastopana posebna delegacija sindikalne organizacije s svojim praporom.

5. Ob priliki odkritja spomenika 17 borcev z narodnim herojem Jožetom Gregorčičem, padlim na Jelovici, ki je bilo v Radovljici, je sindikalna organizacija položila svoj venec.

Delo sindikalne organizacije v podjetju je bilo v tem času, torej v glavnem osredotočeno na priprave za udeležbo kolektiva na raznih svečanostih ob priliki obletnice vstaje naših narodov.

Iz predsedstva sindikalne
podružnice

Z G O D O V I N A

razvoja in revolucionarnega gibanja delavstva Tovarne verig
Lesce od njenega nastanka dalje /1. 1922/
/nadaljevanje/

V letih 1933 - 1934 in v začetku leta 1933, ko je podjetje skušalo vedno bolj omejevati zakonite pravice delavcev, se je razredna borba v obliki mezdnih gibanj vse bolj zaostrevala in so delavci po svojih strokovnih organizacijah zahtevali vse ono, kar je določal obrtni zakon in kolektivne pogodbe. Te zahteve so vsebovale v glavnem zvišanje plač zaradi naraščanja draginje, plačani letni dopust, priznanje plačila 6-dnevnih bolniških delovnih dni in uvedbo zaščitnih sredstev. Ker je bilo podjetje za izvajanje določil obrtnega zakona kratkomalo gluho, je s tem dalo povod delavstvu za še odločnejši nastop. Ker je vodstvo tovarne pričelo najbolj revolucionarne funkcionarje strokovne organizacije premeščati na nižja delovna mesta, je organizacija pozvala zastopnike glavnega odbora SMRJ iz Ljubljane, da se stanje skupno z njimi v okviru pogajanj popravi in uredi. Po prihodu zastopnikov Kopača in Urankarja iz Ljubljane se stvar ni bistveno izpremenila, ker sta prav ta dva ob vsaki priliki skušala le tako urediti, da bi bilo več v prid podjetja kot pa delavstva. Na vsa ta jalova pogajanja, ki se jih je delavstvo že naveličalo, se je le-to ob neki taki priliki zbralo pred kovačnico in zahtevalo od svojih zaupnikov in poslancev glavnega odbora, da dosežejo pri pogajanjih radikalnejše ukrepe za priznanje in izvajanje zakonitih pravic delavstva. Ker je pri nadaljevanju pogajanj vodstvo podjetja trmasto vstrajalo, da ne pristane na zahteve delavstva, so se delavci dveh izmen ponovno zbrali pred pisarno uprave in demonstrativno zahtevali to, kar jim pripada in še to, da pri pogajanjih prisostvuje poleg zaupnikov tudi predsednik sindikalne organizacije Justin Janez.

Ko je ravnatelj Hieng uvidel, da je zadeva precej resna, je najprej nesramno odklonil razgovor s predsednikom sindikata in izjavil, da se pod takimi okoliščinami ne pogaja.

Istočasno je telefonično poklical na pomoč orožnike z naročilom, da razženejo delavstvo z dvorišča. Orožnikom niso bile znane zahteve delavcev, zato so se najprej obrnili do obratnih zaupnikov in vodstva organizacije za informacije. Ko so bili v zadevi obveščeni, niso nastopili proti delavcem, pač pa predlagali ravnatelju, da pristane na pogajanja, ker v nasprotnem primeru nemorejo izprazniti dvorišča. Ko je ravnatelj uvidel resnost položaja je pristal na pogajanja.

Delavstvo se je v celoti umaknilo v prostore pri "Katrineku" in čakalo na rezultat pogajanj. Pri teh so organizirani kolektiv zastopali sledeči delavski zaupniki: Stojan Alojz, Tonejc Jože, Zrnec Metod, Frelih Janez in predsednik organizacije Justin Janez. Ravnatelj se je pri teh pogajanjih skušal pokazati dobrodušnega do delavstva in se je skliceval na Upravni odbor delniške družbe v Ljubljani, češ da mu ne daje tako širokih pooblastil, in zaradi tega brez predhodnega posvetovanja z njim, ne more pristati na stavljene pogoje. Ker pa so delavci dobro vedeli, da je v U.O prav on tisti, ki je imel vse kompetence odločanja v vodstvu podjetja, mu niso nasedli in so bila pogajanja uspešna v korist delavstva.

Koncem leta 1934 in začetkom leta 1935 so se zaradi zboljšane konjunktore na trgu začele dvigati cene izdelkov. Kljub temu pa so ostale plače na isti višini kot v času krize, zato so delavci predlagali popravek kolektivne pogodbe v smislu povišanja plač. Prav v tem času pa se je vodstvo podjetja posluževalo take mezdne politike, da je reduciralo plače za 10 %, na podlagi pogajanj pa vrnilo 5 - 7 %, pri čemer je bilo delavstvo še vseeno oškodovano. Taki primeri so se v tovarni pojavljali s kratkimi presledki ves čas, kar je tiralo delavce v stalno borbo za svoj obstoj.

Vodja splošnega oddelka:

/Ješe Jože/

SKLADNOSTI IN NESKLADNOSTI V PROIZVODNJI

Sleherno delo opravi človek vedno v nekem določenem merilu skladno ali neskladno. Kaj prevladuje, prvo ali drugo, je odvisno od pogojev.

Sedanji pogoji so po vsebini in obliki drugačni od nekdanjih in navadno krajevno različni.

Zmanjšanje neskladnosti in prevladovanje skladnosti je stalna človekova težnja pri njegovem umskem in fizičnem delu za dosego trdnega in trajnega obstoja.

V bistvu je to glavno izhodišče pri oblikovanju organizacije poslovanja neke proizvodnje. V tej smeri se in se bo odvijala vsa proizvodnja doma in po svetu. Proučevanje o načinih organizacije poslovanja v industrijski proizvodnji so dovedla do nekaterih standardnih oblik organizacije.

Od naštetih načinov se je v svetu najbolj uveljavilo 5 različnih sistemov, ki se medsebojno razlikujejo delno ali v celoti. Vsi ti sistemi organizacije poslovanja se brez prekinitve dopolnjujejo in pridobivajo na temeljitosti. V času po zadnji vojni in še preje so proučevanja in ukrepanja gospodarskih strokovnjakov o načinu organizacije poslovanja v industrijski proizvodnji zabeležila ugoden in občuten razmah v sprostitev. Ta sprostitev je nastala ali nastaja pri prehodu iz posrednega na neposredni način poslovanja. Preusmeritev je napravila v industrijski moči znatne uspehe.

Iz tega izvirajo tudi vsa naša družbena prizadevanja preiti iz osrednjega (centralnega) ali posrednega načina na neposredni (necentralni) način poslovanja.

V decentraliziranem ali neposrednem načinu se izraža temeljitost vsebine, katero navdihuje snovanje posrednih povezovalnih organov v zakonu organizacije poslovanja industrijske proizvodnje.

Pri neposrednem načinu raste spodbudnost novih idej dela dočim se pri posrednem načinu oboje trudoma utira pot dalje.

Vsa tuja in domača industrijska proizvodnja je vnesla in vnaša v poslovanje nove metode, katerih poglobitnost se odraža v neposrednosti posredovanja.

Na primer: vodja skupine vodi skupino uspešno le takrat, kadar razpolaga z vsemi vrednostnimi in tehničnimi podatki celotne proizvodnje njegove skupine. Na ta način je lahko vodja, ki nevsiljivo, nenadrede, enakopravno ter z nasveti pozivlja iniciativo produktivnosti skupine. Takšne zaključne enote, povezane preko posrednih organov ustvarjajo skladnost sproščenaga poslovanja. Izrek nekaterih poznanih sistemov poslovanja se glasi: tovarna v tovarni. Koder je vodja ene enote (tovarne) obenem direktor te enote, ki je čvrsto povezana z ostalimi enotami v podjetju preko posrednih upravnih organov. Pri neposrednem načinu imajo posredni organi dovolj časa za analizo osnovne situacije in snovanje nadaljne programske orientacije, dočim se pri posrednem (centralnem) načinu ukvarjajo zaradi nejasnosti z raznoterimi problemi.

Če je mišljeno, da je obrat v podjetju tovarna, je mišljeno zato, ker je popolnoma zaključena enota, katera tekoče prikazuje rezultat uspešnosti ali neuspešnosti in se na ta način neprekinjeno odkrivajo enote, ki potrebujejo posega od neposrednih ali posrednih organov. Znotraj nekega podjetja mora biti stalno viden rezultat poslovanja neke enote enako kot med podjetji v neki občini ali okraju itd., toda tekoče na podlagi dnevnih pokazateljev ne šele po bilanci.

Decentralizirani način poslovanja poseže celo tako daleč, da obrat, ki izkazuje aktivo izda posojilo sosedni enoti v podjetju ako zato obstojajo pogoji in to predlagajo posredni organi.

V kolikor v nekem podjetju ni organizacija poslovanja neposredna (decentralizirana) je vsak drug ukrep v tem pogledu le zasilen.

Celič Leon

P O R O Č I L O

o stanju bolniških izostankov brez porodnin

Bolniški stalež v našem podjetju za pretekla tri leta, posebej pa za prvih 7 mesecev v letošnjem letu je zelo neugoden t.j. previsok in napram drugim podjetjem v naši občini težko opravičljiv. Previsok in nenormalen bolniški stalež vsekakor negativno vpliva na proizvodnjo samo in ravno, tako na osebne prejemke (plače) vseh zaposlenih v podjetju. Poleg tega moramo zaradi previsokega staleža bolnikov po odločbi Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje plačevati kazenski dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje.

Kako se je gibal stalež bolnikov v preteklih treh letih in prvih 7 mesecev letos, ter kakšno škodo ima zaradi tega podjetje in vsi člani kolektiva, nam prikazujejo naslednji podatki:

STALEŽ BOLNIKOV BREZ PORODNIN: v letu 1958 pri 883 povprečno zaposlenih (vključno vajenci) v podjetju je bilo 16.206 delovnih dni bolezenskih izostankov ali 6,04 % napram dejansko izvršenim dninam. Največji stalež bolnikov je bil v kovačnici in sicer 7,56 %.

Leta 1959 pri 900 povprečno zaposlenih je bilo 13.277 delovnih dni bolezenskih izostankov ali 4,80 % napram izvršenim dninam. Tudi v tem letu je bil stalež bolnikov v kovačnici največji in sicer 5,42 %.

Leta 1960 pri 906 povprečno zaposlenih je bilo 13.479 delovnih dni bolovanja ali 4,88 % napram dejansko izvršenim dninam. Tudi v tem letu je bil v kovačnici največji stalež bolnikov in sicer 5,93 %.

V letošnjem letu za prvih 7 mesecev pa so podatki sledeči:
Prikaz po obratih:

Kovačnica 2354 dni bolovanja ali 9,15 %

Verigarna 2329 dni bolovanja ali 6,32 %

Vijakarna 2550 dni bolovanja ali 6,11 %

Režija 1125 dni bolovanja ali 4,26 %

Uslužbenci 702 dni bolovanja ali 4,68 %

Skupaj: 9060 dni bolovanja ali 6,02 % napram dejansko izvršenim dninam.

Za OTV se še ni vodila posebna evidenca in je bolovanje upoštevano pri drugih obratih od koder so bili delavci premeščeni. Šele za drugo polletje se bo uvedla oz. se že vodi ločena evidenca tudi za ta obrat.

V bolniški stalež se redno in povprečno na novo prijavlja od 100 do 120 naših članov mesečno. Dnevni stalež bolnikov po številu pa se giblje v letošnjem letu od 50 do 75.

Določeno pkrajno povprečje za letošnje leto je 4,5 %. Naše podjetje je torej nad tem povprečjem 1,52 %. Vsa podjetja, ki prekoračijo določeno povprečje morajo plačevati dodatni kazenski prispevek za zdravstveno zavarovanje. Našemu podjetju je po odločbi določeno da mora pri vsakem dvigu denarja iz banke za plače istočasno doplačati 4 % od netto izplačanih osebnih prejemkov. Ta procent se plačuje v naprej do konca leta 1961 nakar bo sledila nova odločba.

Ta dodatni kazenski prispevek smo do sedaj plačali takole:

V letu 1958	5,342.305.- dinarjev
V letu 1959	7,181.356.- dinarjev
V letu 1960	3,328.588.- dinarjev
V letu 1961	3,304.007.- dinarjev (7mesecev)

Skupaj smo torej plačali za tri leta in 7 mesecev 19,156.256.- dinarjev.

Če bi bil stalež bolnikov normalen torej pod določenim povprečjem nam nebi bilo treba plačevati tega kazenskega prispevka in bi lahko vsoto 19,156.256.- din izplačali članom kolektiva, kar bi znašalo 1 celo mesečno plačo.

Samo v juliju tega leta bomo na račun tega prispevka morali plačati okoli 800.000.- dinarjev.

Najbolj porazno pa je to, da je stalež bolnikov v juliju brez večje epidemije ali nesreč narastel na 6,43 % in je največji v letošnjem letu. K tako visokemu staležu so pripomogli tisti, ki imajo navado bolovati za vsako malenkost, nekaj pa je takih, ki bolezen simulirajo in dosežejo pri zdravnikih bolniški stalež.

Tudi odsotnost našega zdravnika zaradi dopusta je k temu nekoliko pripomogla, ker so se člani obračali k drugim zdravnikom v Radovljici in na Bledu, ki ne poznajo posameznikov in razmer v podjetju. Dogajajo se primeri, da posamezniki med bolovanjem opravljajo razna domača dela in je bil celo primer da so opravljali honorarna dela pri drugih podjetjih. Tudi neznatne malenkostne poškodbe se izkoriščajo od strani posameznikov za bolovanje, čeprav bolovanje ne bi bilo potrebno in bi lahko nadaljevali delo, v nekaterih primerih pa bi lahko opravljali druga dela, če ne bi bilo tendence izkoriščanja.

Na stalež je delno vplivalo visoko število nesreč pri delu in izven dela v letu 1960; zaradi nesreč pri delu v zelo majnem odstotku, nekoliko več pa nesreče izven tovarne. Tako je v letu 1960 bilo v tovarni oz. na poti v in iz službe 60 nezgod, izven tovarne (prometne in pri domačem delu) pa 121 nezgod. Bolovanja zaradi nezgod v tovarni je bilo 660 delavnih dni in zaradi nezgod izven tovarne 1.120 delovnih dni.

V letošnjem letu (7 mesecev) pa je bilo 58 nezgod v tovarni in 66 izven tovarne. Zaradi nezgod v tovarni je bilo 874 dni bolovanja in zaradi nezgod izven tovarne 803 dni.

Poleg teh podatkov je potrebno, da pogledamo še ostale podatke in sicer:

V letu 1960 smo povprečno mesečno ustvarili okoli 238 milijonov brutto produkta, pri dejansko izvršenih 20.026 delovnih dnevih, kar pomeni, da znaša vrednost ene dneve 11.880.- dinarjev brutto produkta. Če pomnožimo bolniške izostanke z zgoraj navedeno vsoto (13.479×11.880) je to okoli 160 milijonov izpada produkcije ali 67 % od celotnega mesečnega plana.

Za letošnje leto pa so podatki še bolj porazni: povprečno mesečno smo ustvarili cca 233 milijonov (5 milijonov manj kot lani) pri 22.572 izvršenih delovnih dnevih, kar znese 10.333.- din na eno dnino (1.550.- din manj kot lani). Iz tega izhaja, da smo v 7 mesecih letos zaradi bolniških izostankov izgubili na brutto dohodku okoli 94 milijonov dinarjev. Če bi bolniški stalež v letošnjem letu obdržali pod določenim povprečjem t.j. 4,5 % bi na brutto dohodku prihranili okoli 24 milijonov din.

Če pri tem še upoštevamo, da se zaradi odsotnosti z dela mora premeščati ljudi na druga dela, ki jih niso vajeni vsled česar se včasih dogajajo tudi obratne nezgode.

Pri sprejemanju ljudi v službo se dogajajo primeri, da sprejememo delavce s trajno boleznijo, ki jo ni mogoče takoj ugotoviti in tako se šele čez nekaj tednov ali mesecev pokaže, da bodo večkrat po dalj časa болоvali.

Dogajajo se tudi primeri, da delavci v kolikor ne dobijo rednega dopusta gredo k zdravniku in dosežejo bolniški stalež.

Komisija za higiensko tehnično varnost je o problemu visokega staleža bolnikov obširno razpravljala in sklenila predlagati D.S. podjetja, da sprejme stroge ukrepe za preprečevanje neopravičenega izostajanja od dela in sicer:

1. Z vsemi možnimi ukrepi preprečiti neopravičeno izkoriščanje podjetja in socialnega zavarovanja, ter vse ugotovljene primere simulacije javno objavljati in odstraniti iz podjetja vse tiste, ki živijo na račun celotnega kolektiva.
2. Obratovodstva naj skupno s kadrovskim oddelkom in službo HTV najtesneje sodelujejo z obratno ambulanto in zdravniki na Bledu in v Radovljici; vsak primer nanišljene bolezni je takoj javiti zdravnikom in socialnemu zavarovanju. V primerih, kjer obstoja sum izkoriščanja - simulacije, zahtevati takoj nadpreglede po komisiji Zavoda za socialno zavarovanje.
3. Osebe, ki bodo sprejete v bolniški stalež in za katere obstoja sum da se izmikajo delu zaradi domačih del in podobno, naj se večkrat dnevno kontrolira na domu in v primerih ugotovljenih nepravilnosti je izvajati najstrožje disciplinske ukrepe.
4. Pri sprejemanju novih delavcev v podjetje, ukreniti vse potrebno, da ne bodo sprejeti tisti, ki imajo kronične bolezni.
5. Proučiti je treba možnost premiranja vseh tistih delavcev, ki tekom meseca ali leta ne bolujejo ali ne izostajajo od dela.

V ta namen bi znesek, ki ga vplačujemo kot dodatni kazenski prispevek razdelili - seveda v primeru, če se bolniški stalež zniža na določeno povprečje. Posebna komisija naj na podlagi izračunov in pokazateljev izdela konkreten predlog in ga da DS v razpravo.

6. Seznanjati je treba redno vse zaposlene potom časopisa, oglasnih desk, razglasne postaje in individualno o škodi, ki jo imamo zaradi previsokega staleža bolnikov in vplivu na plače celotnega kolektiva. Ravno tako je treba redno objavljati gibanje staleža bolnikov in objavljati ukrepe, ki so bili izvajani. Poleg tega strogo izvajati predpise o prijavljanju bolniških in drugih izostankov od dela, ter kršilce strogo disciplinsko kaznovati.
7. Obvestiti zdravnike in socialno zavarovanje o vseh ugotovljenih primerih izkoriščanja - simulacije in jim prikazati potrebo za sodelovanje in preprečevanje takih pojavov.

O gornjih predlogih je razpravljajal DS na svoji seji dne 14/8-1961. Sprejete sklepe bomo objavili v naslednji številki.

Za " H T V " :

Bulut Niko

KAKO JE BIL V MESECU JULIJU IZVRŠEN PLAN IN KAKŠNE SO PERSPEKTIVE ZA MESEC AVGUST

V mesecu juliju je bil osnovni plan izvršen po količini 85 % in po vrednosti z 78 % in je v tem pogledu to najslabši mesec v letošnjem letu.

Vijačni obrat ima nekaj opravičila zaradi obstoječih zalog matičnih vijakov in debelejših matic. Vendar pa ni mogoče nedoseganje plana v celoti opravičiti pri ostalih artiklih.

Verigarna se je zelo slabo odrezala pri vseh svojih proizvodih, kar se le delno da opravičiti z nekoliko drobnejšim asortimentom žičnikov in elektrovarjenih verig, nikakor pa ne v celoti. še manj pa pri patent verigah.

Opravičimo lahko novi obrat in kovačnico, vendar tudi novi obrat ne v celoti, še manj pa obrat kovačnice. V kovačnici bo moralo vodstvo obrata z vsemi ostalimi odgovornimi in celotni kolektiv obrata gledati in razpravljati, da bodo dosegli boljšo plačno politiko.

Tudi za mesec julij bo dobil ta obrat delno dotacijo zaradi premalo ustvarjenega plačnega sklada.

Realizacija, to je prodaja je bila v juliju nekoliko boljša od prejšnjega meseca, toda le z dnevnim nadzorom in stalnim pritiskom po tem vprašanju.

Tako bodo prejemki v juliju za posamezne obrate bistveno boljši od preteklega meseca razen v obratu splošne kovačnice.

Niso tu navedene podrobnosti za vsak obrat posebej in bi morda bilo koristno tudi to, da bi se nadalje učili na slabostih, katere so se pojavljale v mesecu juliju, toda zaenkrat dovolj toliko.

Realizacija v mesecu juliju je pokazala, da bo kolektiv prejel za mesec julij povprečno po Din 1.500.- več kot pa je bilo za mesec junij.

PERSPEKTIVE ZA MESEC AVGUST:

Za mesec avgust so dane za vse obrate dobre perspektive in sicer:

VIJAČNI OBRAT, ima vse možnosti, da se približa osnovnemu planu po količini kakor tudi v realizaciji izdelkov.

VERIGARNA, enako v produkciji in realizaciji. Še večja možnosti pa ima v naslednjih mesecih.

NOVI OBRAT, brez kakega bistvenega napora lahko izvrši osnovni plan s 120 % tako tudi realizacijo svojih izdelkov.

OBRAT KOVAČNICA, pa ima v avgustu boljše perspektive od prejšnjega meseca akoravno v tem mesecu še ni popolne, pač pa lahko ustvari pogoje, da bo v mesecu septembru močno nad planom in da bo za nadalje boljši od ostalih obratov. Vsekakor pa je odvisno mnogo od obrata samega.

V zvezi s tem so bila dne 3/8-1961 obratu dana sledeča navodila:

1. Da se zaposli celoten obstoječ stalež ljudi v obratu samem s tem, da se začne s proizvodnjo tistih artiklov, kateri morajo biti izdoblavljeni v III. tromesečju kot so: razna oprema, loenji, oprema za kompletiranje sidrskih verig, ki bodo predvidoma izdoblavljene do kraja meseca oktobra.
2. Z ozirom na to da se bo v II. polovici tega meseca verjetno začelo pripravljati polproizvodnjo za kompletiranje traktorskih gosenic za mesec september, bi bilo potrebno da se napravi spisec mostičkov vseh dimenzij in količin, ki bodo potrebni za mesec avgust in september za kovane in elektrovarjene verige, ter naj bi se iste izdelalo v prvi polovici tega meseca s tem, da se obe stiskalki koristita v III.izmeni.
3. Dostavi naj se predlog, katere sestavne dele bi se v tem obratu začelo izdelovati za polproizvodnjo za naslednji mesec v kolikor bodo proste stiskalke in zračna kladiva.
4. Zaželeno bi bilo, da se serijo mostičkov za sidrsne verige stiska v serijah na stiskalko in ne na stružnicah.
5. Izvršijo naj se priprave in eventuelna prestavitve postrojenja za proizvodnjo elektrovarenjenih verig nad 20 - 25 mm.

Ta obrat ima skupni stalež 133 ljudi. Dne 9/8 je bilo 14 ljudi ali 13 % na dopustu, enako število bolanih in če odštejemo še ljudi v administraciji, skladiščno službo, kontrolorje, je res vprašanje kdo bo delal.

Tudi za ta obrat bi bilo že čas, da pride enkrat na zeleno vejo, da ne bo prejemal samo plačo po čisti obračunski postavki s presegom norme, pač pa ima vse pogoje, da prejme dodatnih 20 do 30 % na osnovno plačo.

Pred dnevi je bilo prikazano na konferenci z obratovodji, da so vsi pogoji, da se prejemki bistveno popravijo in sicer od povprečja v mesecu juniju 21.200.- din na 23.000.- din za julij ,na 25.000.- din za mesec september in na 27.000.- din v mesecu decembru.

Uspeh pa je odvisen od tistih, ki vodijo delo in poslovanje in tistih, ki ustvarjajo na delovnih mestih.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

1. VPRAŠANJE:

Kakšne so dolžnosti delavca v zvezi z izvajanjem higienskih in tehničnih varstvenih ukrepov?

ODGOVOR:

Delavci se m o r a j o ravnati po predpisanih ukrepih in splošno priznanih pravilih higienskega in tehničnega varstva ter predpisih, ki se nanašajo na splošno varnost pri delu, zlasti pa morajo:

1. Uporabljati varstvene naprave, priprave in varnostna sredstva /očala, maske, ščitnike itd./ po njihovem namenu in jih varovati pred okvarami;
2. Takoj naznaniti pomanjkljivosti in okvare na strojih, napravah in varstvenih sredstvih ter vse nenavadne pojave pri delu, ki bi utegnili spraviti v nevarnost življenje ali zdravje delavcev.

Če delavec ne upošteva svojih dolžnosti, predpisanih v tem členu zakona ali drugih navodil ali ukazov v zvezi s higienskim in tehničnim varstvom pri delu, se kaznuje disciplinsko, v ponovnem primeru pa se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od Din 500.- do 5.000.- .

2. VPRAŠANJE:

Kakšna je dolžnost delavcev s težko ugotovljivo boleznijo ali zdravstvenimi hribami?

ODGOVOR:

Delavci:

1. ki bolehajo za kakšno boleznijo, ki jo je težko zdravniško ugotoviti, ali
2. imajo take zdravstvene hibe, ki utegnejo na posameznih delovnih mestih pomeniti nevarnost:
a/ zanje
b/ za okolico

m o r a j o to sporočiti pristojnemu zdravniku javne zdravniške službe.

Če delavec ne upošteva te dolžnosti, se kaznuje disciplinsko, v ponovnem primeru pa se kaznuje za prekršek z Din 500.- do 5.000.-

3. VPRAŠANJE:

Kakšne pravice ima delavec za čas brezposelnosti?

ODGOVOR:

Delavec, ki preneha delovno razmerje, ima pravico do denarnega nadomestila za ves čas, dokler sam ali po organu posredovanja dela ne najde zaposlitve in sicer ob naslednjih pogojih:

1. če je bil do dneva, ko mu je prenehalo delovno razmerje v delovnem razmerju najmanj 1 leto brez presledka ali 18 mesecev s presledki v zadnjih 2 letih,
2. če njegovi dohodki njegove ožje družine ali oseb, ki jih mora preživljati ne presegajo z zakonom predpisane zneska;
3. če se prihlasi pristojnemu organu posredovanja dela v 1 mesecu od dneva, ko mu preneha delovno razmerje.

4. VPRAŠANJE:

Kateri delavec nima pravice do denarnega nadomestila med brezposelnostjo?

ODGOVOR:

Ne glede na določbe 89. člena Zakona o delovnih razmerjih pa nima pravice do denarnega nadomestila delavec, ki mu je delovno razmerje prenehalo:

1. Po odločbi disciplinskega organa ali zaradi samovoljne zapustitve dela;
2. Po sporazumu ali na podlagi odpovedi, ki jo da delavec.

Pravico do denarnega nadomestila ima delavec tudi v primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka, če je do odpovedi ali sporazuma prišlo;

a/ zaradi premestitve zakonca

b/ zaradi spremembe prebivališča iz zdravstvenih razlogov na podlagi izvida zdravnika javne zdravstvene službe.

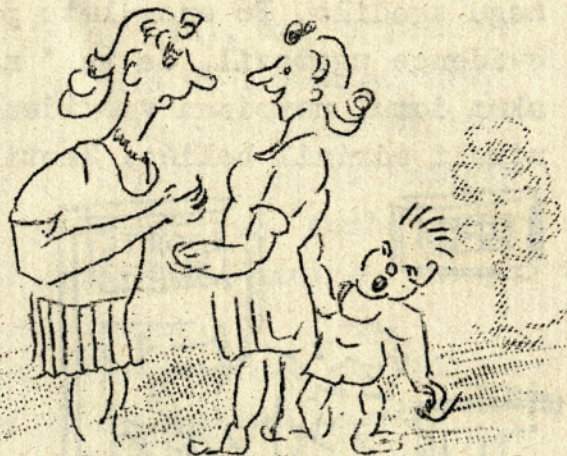
c/ zaradi tega, ker organizacija ni izpolnila obveznosti iz delovnega razmerja.

Dejstvo iz točke c/ prejšnjega odstavka ugotovi na delavčevo zahtevo organ, ki je pristojen za določanje o pritožbah zoper odpovedi /U.O oziroma D.S/.

Vodja splošnega sektorja;

Ješe Jože

Kar je res, to je res in nobeden me ne bo prepričal, da ni res. Pred 14 dnevi nekako sem prišel iz toplega (??) Jadrana zopet v tovarno, pa mi je resnično žal, ko moram zopet v tovarno delat. Ne zaradi dela, pač pa - oprostite navzoči so izvzeti - zaradi čenč in "opravljanja". Jaz Goflarjev Zana do danes še nisem opravljal nobenega, pač zato, ker nimam časa. Po delavnicah, pisarnah in zakotnih skrivališčih, pa se opravlja in čenča na dolgo in široko. "Ta je bila pa taka, pa tega je imela, pa Jaka je eno Nemko imel" itd. Maojstri in drugi vodilni kader obratov oz. delavnic in pisarn pa se ne čuti pri takih razpravljanjih prizadet. Vsled tega ne mara motiti prijetnega vzdušja zainteresiranih razpravljavcev. Drži tudi to, da v takih skupinah včasih

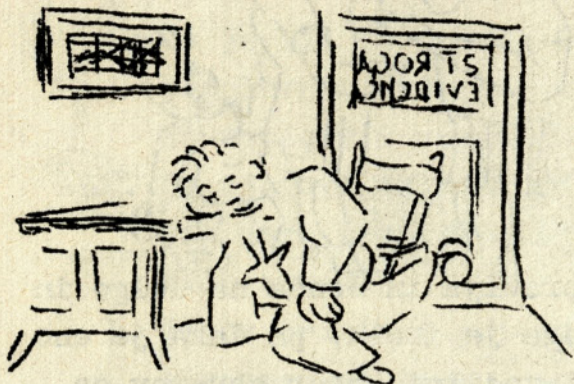
debatirajo tudi povsem strokovne in koristne stvari. N.pr. v OTV se že dalj časa posvetujejo, kje bi bilo najprimerneje postaviti sončno uro. Uro namreč nujno rabijo. Ne zato, da bi pravočasno začeli psihološko pripravo za odhod domov, pač pa zato, da bi se lahko

orjentirali za točen čas žarjenja žice in drugih stvari, kar je zelo važno. Zato vsem potrošnikom žarjene žice naznanje, da se v slučaju slabe žice ne jezijo na žarilce, pač pa na tisto uro, ki jo še ni. Je že tako, da ni nikoli vsem prav. Šprinter se bori z sekundami, dolgoprogaš z minutami, drugi zopet štejejo dneve itd. Nekateri pa povsem hladnokrvno spregledajo celo leto. Tako se je tudi naši strogi knjižni evidenci izmuznil en povsem nedolžni državljani.

Brez besed. ?

Zaposlil se je v tovarni, stanovanje dobil v samskem domu in "nikome ništa", tako je preteklo eno leto in nič se ni posebnega zgodilo. Po enem letu pa je nekdo brez knjig in stroge evidence ugotovil, da ta "nedolžni državljani" stanuje v samskem domu, nevpisan v evidenco tam stanujočih, niti ni zato nikoli odrinil beliča. Zmoti se vsak, vendar za eno leto in

enega človeka, no to pa ni nič kaj pohvalna zgodbica za našo "strogo evidenco". Človek, ki ni za to sam kriv in bo moral za eno leto nazaj, ter za sproti plačevati stanovanje, pa bo prav gotovo v čast "stroge evidence" zložil kakšno "kozjo militvico".

Ko že govorimo o teh nesrečnih evidencah, moram nažalost priznati, da pa obstajajo tudi točne evidence. Predvsem pri planu. No nimam v mislih proizvodnjo, pač pa maroderje. Medicinci pravijo, da se pri nas v poletnih mesecih "maroderji" množijo in rastejo, ko gobe po dežju.

Čista diagnoza obolenj se glasi: "Delatinapoljatis" dalje

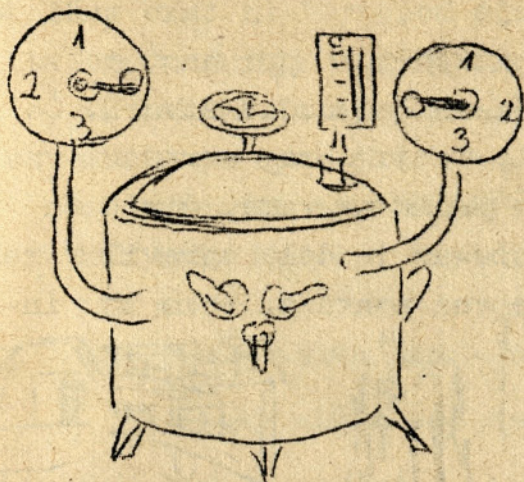
"simulantis" itd. No so pa tudi izjeme, kjer te diagnoze ne pridejo v poštev. Pravijo, da bo predvsem vsled gornjih diagnoz morala naša tovarna

socialnemu zavarovanju, zaradi prekoračitve plana "maroderjev" doplačati več kot tri milijone dinarjev za I. poletje. Je že tako, da vsak ni za vse. Nekateri se borijo za doseg oziroma preseg proizvodnega plana, drugi to se ~~pravi~~ oboleli za "simulantisom" pa se za proizvodni plan ne brigajo, zato bi bilo zelo koristno, da bi se za te "tiče" pozanimal cel kolektiv in jim za požrtvovalnost dal nagrado, ki bi zadostovala, da nebi nikoli, ~~maxmaxhi~~ ~~nikoli~~ več prenašali "prijetne" zvoke tov. sirene. Lepa nagrada-~~hal~~? Ali jo želiš zaslužiti tudi ti? Jaz osebno jo prepustim kar "simulantisu".

Verjetno ni dševa, da nebi slišali pohvalne, ali pa pikre besede na račun menze ali pa kuhinje. No res včasih potrebna graja včasih pa tudi pohvala. Zadnje čase pravijo, da se je hrana kvalitetno izboljšala. Sicer ne mislim reči, da je bolj kalo-

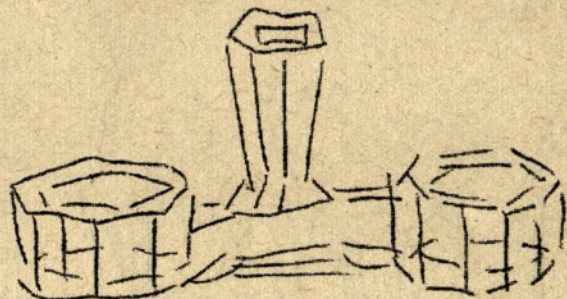
rična, pač pa je bolje pripravljena. Seveda gre ta pohvala

predvsem na račun kuharic. Postoji pa tudi narodni pregovor: "Če je kuharica pijana je župa naslana". Dobesedno to ne drži, ker pijana (v službi) ni bila še menda nobena, "župca" je bila pa včasih že bolj tako no... Pravijo, da je krompir včasih trd - to drži, vendar vedno tudi ne po krivdi kuharic, pač pa vsled višje sile.

Kar se pa tiče filanih paprik, ki so bile nekatere od njih filane pola zrakom pola vazduhom - če je res ne vem, vem le to, da niso prozorne, da se ne vidi vanje kedaž so polne. Izmed looo komadov pa ni čudno, če je kakšen komad "avssuš". Včasih je pa bolje, če nisi deležen

"file" ali morda celo mesa, to pa iz tehničnih razlogov. V zadnjem času je nastopila suša ne samo po celi Jugoslaviji, temveč tudi v solnicah naše menze. Ni soli ne popra (če mu lahko tako rečem) zobotrebci so pa odšteti. Ni to vedno, pač pa najraje ta-

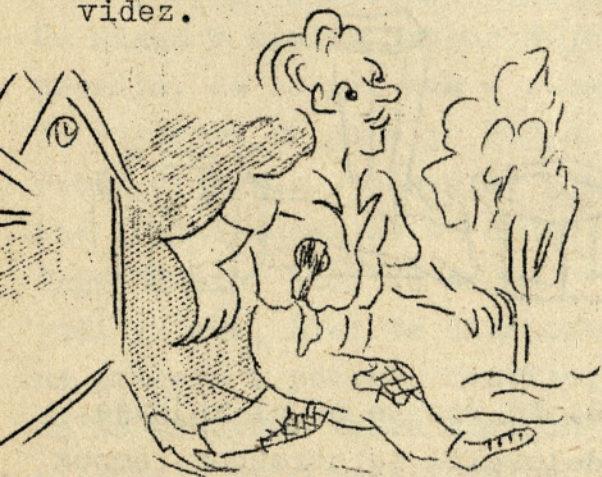
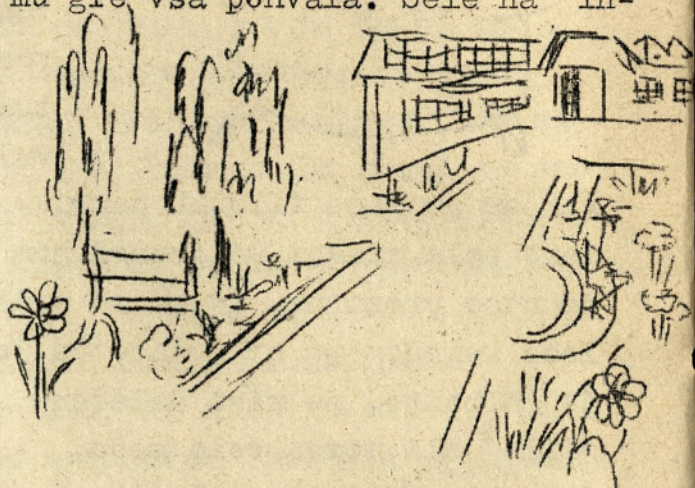
krat ko jih najbolj težko pogrešaš. No vse to še ni najhuje, ker so se že pojavili privatni izdelovalci zobotrebcev, ampak hudo je to, ko človek samemu sebi začne "krasti".

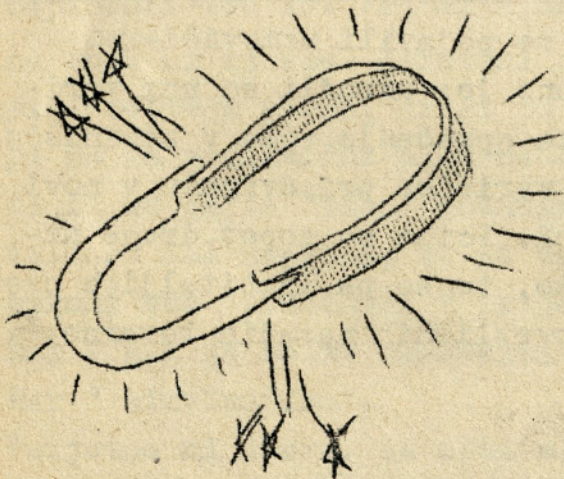
Z žalostnim srcem moram priznati, da so se pojavili uzmoviči-ke.

Poročano je: ukradli so nam verižico za spuščanje vode v stranišču, dalje verižico pri dvigalu v novi lužarni. Potem so zopet druge uzmovičke, to so pa ljubiteljice cvetja v cvetličnih nasadih tovarne.

Urejevalec nasadov oz. sedaj parkov nereče nič le enkrat je svečano izjavil: "Svojega ne dajo, tuje hočejo!" in tako tudi je. No mimogrede mi je prišlo na misel, da se tudi pri nas, to se pravi v moderni tovarni, dogajajo včasih kaj čudne stvari. Če pomislim, da je bilo po celi tovarni, to je okrog obratov, vse skopano, vsa dokončna ureditev pa je padla na rame, čisto za navadno plačo, urejevalcu parkov. Možakar je delo opravil v rekordnem času in zelo lepo, za kar mu gre vsa pohvala. Šele na intervencijo vplivne osebe so se zmajala ukovana srca odgovornih oseb in so tovarišu, ki vestno in skrbno, sadi, seje, pleve, zaliva itd. milostno naklonili neke male "ficke" na plačo. Možakar pa pravi - polje išta nego ništa in je zadovoljen - vsaj na videz.

črni "svetniki" največkrat še golobradi fantiči, ki že radi pogledajo za kakšno Špelco.

Če pomislim kako lepo urejeno imamo tovarno (v mislih imam zunanost) me kar mine, ko jo okrog vogala prprremza kakšen "šmirjokl". Obleka se mu sveti, da jo tudi z "Ilirija" pasto za čevlje nebi bolj zgloncal. Žalostno je to, v tako lepi tovarni pa taki "šmirjoklni", žalostno. Najbolj žalostno, pa je to, da so taki

Če bi me kdo vprašal kateri proizvod tovarne verig je najdražji in najbolj težko izvedljiv, bi brez pomišljanja dejal "NASADNI OBROČI" nekateri jim pravijo tudi "tašelni". No, da so res oz., da bodo dragi ti tašelni sklepam po tem, ker že 1 leto skupaj kroži delovna dokumentacija od poncija do pilata pa iz

konstrukcije v orodjarno pa v obrat pa nazaj pa naprej, pa novi načrti in spet novo orodje, nato kakšen mesec, dva tri zastoja pa spet jovo na novo - tehnološki postopki, pa nalogi itd. od nasadnih obročev št. 1,2,3,4 pa po enem letu ni drugega, kot malo krivega dratu in pleha, od pravih in težko pričakovanih nasadnih obročev pa ni ne duha ne sluha. Slava vsem prizadetim - slava jim - sočustvujmo z naročniki.

Ker nimam več časa - nasvidenje spet v naslednji številki

Ž A N A